

Ukochani moi w Panu!

W listopadzie powróciłem z Wiecznego Miasta, dokąd udałem się ad Limina Apostolorum, by złożyć Ojcu św. Piusowi XI należny hołd i cześć i przywiązanie synowskie od siebie, Najprz. Ks. Biskupa-Sufragana, Kleru i Wiernych. Dnia 20 października przyjął mnie Ojciec św. na prywatnej audjencji, bardzo serdecznie wspomniał o śp. mym nieodżałowanym Poprzedniku Arcybiskupie Wałędze, którego nazwał „vero santo Vescovo“ (zaprawdę święty to Biskup), przypomniał i ten szczegół, że jako Nuncjusz pragnął być w Tarnowie, że miał nawet już bilet kupiony, ale wypadki wojenne Mu przeszkodziły. Bardzo serdeczne zasyła przezemnie. pozdrowienie ojcowskie i Apostolskie Błogosławieństwo dla Ks. Biskupa, Kapituły, Kleru świeckiego i zakonnego, oraz dla wszystkich Wiernych w całej diecezji. Dokładnie wypytywał się Ojciec św. o Akcję Katolicką i o tygodnik diecezjalny, zaznaczając przytem, że Jego pragnieniem jest, by w tygodniku była na każdą niedzielę ewangelja odpowiednia i krótka nauka.

Idąc za wezwaniem Ojca św. przystępuję do wydawania tygodnika diecezjalnego p. t. „**Nasza Sprawa**“ i chociaż bardzo ciężkie dziś czasy, przystępuję do dzieła, licząc na pomoc Bożą i Waszą, Drodzy moi. Wstyd byłby wielki dla naszej diecezji, gdyby się nie utrzymał tygodnik u nas, podczas gdy o wiele uboższe diecezje w Polsce mają swój organ diecezjalny. Tygodnik „*Nasza Sprawa*“ ma za myśl przewodnią *nieść pokój do zwaśnionych naszego społeczeństwa stronnictw, szerzyć jedność, zgodę i miłość wśród wszystkich wiernych owieczek mej diecezji, bez względu na stan lub przynależność partyjną, a nadto pogłębiać życie religijne i społeczne.*

„Pokój ludziom dobrej woli“ — to nasze hasło, to nasza myśl, to „Nasza Sprawa“, wszystkich nas obchodząca, dla wszystkich droga, przez wszystkich pożądana.

Dodatek homiletyczny umożliwi osobom nie mogącym pójść do kościoła zrozumienie perykop ewangelicznych, a nadto osobne kartki będą poświęcone dla Młodzieży męskiej i żeńskiej.

Redaktorem tygodnika „Nasza Sprawa“ jest Ks. Prałat Józef Chrząszcz.

Bardzo gorąco polecam „Naszą Sprawę“ memu Czcigodnemu Duchowieństwu i wszystkim mym Drogim Diecezjanom.

Więc w imię Boże do dzieła. Z głębi serca Wam Najdrożsi, Redakcji i Współpracownikom, oraz Korespondentom i Czytelnikom „Naszej-Sprawy“ błogosławię.

† FRANCISZEK Bp.

SACRA PAENITENTIARIA APOSTOLICA

(OFFICIUM DE INDULGENTIIS)

DECRETUM

INDULGENTIA PLENARIA IIS CONCEDITUR, QUI SOLLEMNIBUS PROCESSIONIBUS EUCHARISTICIS PIE INTERSUNT.

In sacris ritibus, qui catholicam fidem refovendam maximopere conferunt, illae profecto annumerantur pompae, quae vulgo „processiones“ vocantur, dummodo eadem non modo ad liturgiae normas, sed intento etiam pioque animo ducantur.

Quas inter procul dubio „processiones“ excellunt, in quibus non sacra vel Sanctorum caelitus, vel Deiparae Virginis vel D. N. Iesu Christi reliquiae aut simulacra populari pietati proponantur, sed ipsemet Rex gloriae vere, realiter ac substantialiter ineffabili modo eucharisticis velis delitescens; sive per templorum saepta, sive per vias publice fiant, ut fidelium multitudo, pio desiderio flagrans, suas deferre possit adorationes ac preces, sive denique ad infirmorum domos sollemniter procedant, ut eis caeleste pabulum ac levamentum in aegritudine, qua afficiuntur, in suaeque vitae discrimine afferant.

Iamvero Ssmus D. N. Pius Pp. XI die 8 mensis Iulii c. a., in audientia infra scripto Cardinali Paenitentiario Maiori concessa, ad „processiones“ huiusmodi ac praesertim ad sollemniores, quae aptius valent fidei caritatisque sensus, Sacro Iesu Christi Cordi pergratos, in christifidelibus excitare, animum curamque suam convertit.

Ac quemadmodum recens iis omnibus, qui, servatis servandis, pium exercitium XL horarum participant novas indulgentias dilargitus est,¹⁾ ita in praesens, ut fidelium pietas in Augustum Sacramentum, ad sacrae liturgiae normas triumphali pompa ductum, magis magisque revirescat, eiusque cultus adaugeatur, idem Summus Pontifex hoc in perpetuum concedere dignatus est: eos scilicet, qui, confessi ac sacra Synaxi refecti, „eucharisticis processionibus“, sive introrsum in sacris aedibus, sive publice ductis intersint, atque ad mentem Suam de more precentur, indulgentiam plenariam lucrari posse.

Contrariis quibuslibet non obstantibus.

Datum Romae, ex Aedibus ejusdem S. Paenitentiariae, die 25 Septembris 1933.

L. † S.

L. Card. Lauri, Paenitentiarius Maior.

I. Teodori, Secretarius.

W sprawie przywilejów dla Członków Związku kleru misyjnego

Pontificium Opus a Propagatione Fidei

Consilium Superius Generale.

Roma (106), 23 Ago 1933.

Prot. Nr. 1972/33.

Palazzo di Prop. Fide — Piazza di Spagna 48.

Consilium Superius Generale Pont. Operis a Propagatione Fidei in coetibus plenariis diebus 26, 27, 28 mensis aprilis 1933 habitis, Praesidem rogavit ut omnibus Directoribus Nationalibus, suo tempore, litteras mitteret ad illustrandum S. Paenitentiariae decretum „Consillium suum persequens“.

¹⁾ Cfr. Acta Ap. Sed. vol. XXV, pag. 381.

Huic desiderio Praeses libenter adnuens, decreto studiose perspecto et S. Paenitentiarum consulta, haec exponere opportune decernit:

1. Decretum „Consilium suum persequens“ tantummodo a die prima mensis aprilis 1933 pro lege valet.

Nulla ergo facultas abrogatur, nullumque indultum, a quacumque nostra associatione ante decreti evulgationem legitime concessum. Aliis verbis, sacerdotes qui nostris associationibus (scilicet: Unio Cleri pro Missionibus, et Opera a Propagationibus Fidei, a S. Infantiae) nomen dederunt ante diem primam mensis aprilis 1933, adhuc uti possunt omnibus facultatibus et indultis in decreto recensitis, dummodo onera ab, associationibus imposita fideliter adimpleant.

2. Non omnes facultates vel indulta abrogantur a decreto, sed tantummodo quae sequuntur, nempe facultates: a) benedicendi devotionis obiecta eisque Indulgentias Apostolicas aut Sanctae Birgitae, ut aiunt, adnectendi; — b) benedicendi coronas easque (quamque pro suo modo) Indulgentiis pio Viae Crucis exercitio pro legitime impeditis adnexas necnon ad plenariam Indulgentiam acquirendam; — c) impertiendi benedictionem papalem in fine concionum; — d) concedendi indultum, quod dicunt, altaris privilegiati personalis.

3. A die prima mensis aprilis 1933 sacerdotes qui hac illa ex supra recensitis facultatibus aut hoc vel illo ex supramemoratis indultis augeri cupiunt, desideratam gratiam nonnisi directe atque immediate a S. Paenitentiarum obtinere possunt, oblatis toties quoties peculiaribus proprii Ordinarii ad rem litteris commendatitiis.

Sacerdotes tamen qui associationibus nostris posthac nomen dabunt, petitione S. Paenitentiarum deferre possunt per Nationalem Directorem respectivae associationis oblatis peculiaribus proprii Ordinarii litteris commendatitiis.

4. Responsa ad proposita dubia:

a) D. An clericus Seminarista, qui nomen dedit Unioni Cleri pro Missionibus ante decreti evulgationem, frui possit facultatibus in decreto recensitis vix dum Ordinis sacramentum suscipiat et ad sacramentales confessiones audiendas adprobetur.

R. Negative. Urget desideratam gratiam a S. Paenitentiarum vel directe, vel per Directionem Nationalem Piae Unionis obtinere, oblatis peculiaribus proprii Ordinarii litteris commendatitiis.

b) D. An sacerdos qui, adprobatione ad sacramentales confessiones audiendas carens, Piae Unioni Cleri pro Missionibus nomen dedit ante diem primam mensis aprilis, uti possit facultatibus in decreto numeratis statim ac, decreto evulgato, adprobationem obtineat.

R. Affirmative.

Potwierdzenie odbioru Świętopietrza

Segreteria Di Stato Di Sua Santità. Nr. 127729. Dal Vaticano, die 16 Novembris 1933.

Exc. me ac Rev. me Domine!

Augustus Pontifex, cui Petriana stips (L. it. 20.000) dioecesis istius nomine abs te nuperrime oblata est, istius voluntatis et studii significatione admodum gavisus est.

Sanctitas Sua tibi gregique fidei tuae commisso gratias de obsequio agit plurimas ac Dei miserationi impensas admovent preces, ut pro merito coelestibus muneribus abundetis.

Huius autem auspicii comes est et munimen Apostolica Benedictio, quam Beatissimus Pater tibi dioecesi quae tuae in peculiaris benevolentiae signum impertit.

Interea qua par est observantia me profiteor

Excellentiae Tuae addictissimum *E. Card. Pacelli.*

Władza rozgrzeszania od censury c. 2350 § 1

Władza rozgrzeszania od censury ob procuracionem abortus udzielona wymienionym kapłanom w Curr. XI. ex 1926 str. 103 nie została odwołana.

Dla uniknięcia wątpliwości władzę tę ponownie dajemy określonym kapłanom w Curr. XI/26, rozciągając ją także na wypadek spowiedzi wielkanocnej penitentów.

† *Franciszek Bp.*

Rozporządzenie w sprawie egzaminu kwalifikacyjnego X. X. Katechetów

W wykonaniu uchwał Synodu diecezjalnego z r. 1916 str. 96 par. 1 zarządzamy, co następuje:

1) Wszyscy zawodowi nieegzaminowani X. X. Katecheci szkół powszechnych i średnich, państwowych i prywatnych, mają się zgłaszać w miesiącu czerwcu do egzaminu kwalifikacyjnego. Egzamin zaś odbywać się będzie w październiku każdego roku.

2) Kandydat, który otrzymał nominację przed złożeniem egzaminu, musi go złożyć w przeciągu dwóch lat.

3) Do zgłoszenia do egzaminu należy załączyć: a) świadectwo dojrzałości, b) absolutorjum ze studjów teologicznych, c) curriculum vitae, d) wykaz przeczytanych i używanych poza podręcznikami dzieł z zakresu katechetyki, pedagogiki i przedmiotów teologicznych, e) ewentualnie dyplom magisterski lub doktorski i prace naukowe.

3) Kandydaci na Katechetów szkół powszechnych podlegają egzaminowi ustnemu z następujących przedmiotów: teologii dogmatycznej, ogólnej i szczegółowej, teologii moralnej, pedagogiki, katechetyki, znajomości podręczników programów i ustaw szkolnych. Do egzaminu należy też przeprowadzenie lekcji (wykładu) i wygłoszenie egzorty.

5) Kandydaci na Katechetów szkół średnich dopuszczeni będą do egzaminu kwalifikacyjnego po przyjęciu pracy domowej. W tym celu Katecheci szkół średnich mający zdawać egzamin podadzą Kurji Biskupiej do zatwierdzenia temat, który zamierzają opracować na pracę domową. Przedmiotami do pracy domowej są: dogmatyka ogólna i szczegółowa, teologia moralna, historia Kościoła i katechetyka. Objętość tej pracy ma wynosić przynajmniej dwa arkusze druku. Przy pracy ma być podany spis literatury, z której autor korzystał. Praca pisemna ma wykazać, że autor potrafi poprawnie rozwiązywać zagadnienia w sposób popularno-naukowy. Pracę tę należy dołączyć do zgłoszenia do egzaminu. Pracę pisemną ocenia odnośny egzaminator danego przed-

miotu. Kandydat nie może być dopuszczony do zdawania egzaminu w terminie oznaczonym w razie odrzucenia pracy (uznanie jej za niedostateczną), tylko w terminie następnym po upływie roku.

Po przyjęciu Pracy domowej przystępuje do właściwego egzaminu. Egzamin ten składa się: z egzaminu pisemnego, który obejmuje teologię dogmatyczną i moralną, katechetykę i egzortę i z egzaminu ustnego, który obejmuje: teologię dogmatyczną ogólną i szczegółową, filozofję, teologię moralną, historję kościoła, socjologję, pedagogikę, katechetykę, znajomość podręczników programów i ustaw szkolnych, przeprowadzenie lekcji (wykład) i egzortę próbną.

6) Komisja egzaminacyjna składa się z 5-ciu członków: a mianowicie z przewodniczącego, wyznaczonego przez Ordynariusza i czterech egzaminatorów, a to: a) z dogmatyki specjalnej i apologetyki, b) teologii moralnej i socjologii, c) historii kościelnej i d) pedagogiki i katechetyki, z czem łączy się znajomość podręczników, programów ustaw szkolnych i egzortą.

Członków komisji mianuje Ordynariusz na przeciąg trzech lat.

7) Na najbliższe trzechlecie mianowani zostali:

Przewodniczący: Ks. Prałat Dr J. Lubelski.

Z dogmatyki i filozofji: Ks. Dr St. Wróbel i Ks. Dr Jan Bochenek.

Z teologii moralnej i socjologii: Ks. Dr Józef Lubelski i Ks. Dr M. Rec.

Z historii kościelnej: Ks. Prałat Roman Sitko i Ks. Dr Wład. Węgiel.

Z pedagogiki, katechetyki itd.: Ks. Prałat Kasper Mazur i Ks. Radca Walenty Gadowski.

8) Z całego egzaminu prowadzi się protokół, w którym wpisuje się obok imienia, nazwiska i stanowiska kandydata ocenę pracy domowej i egzaminu ustnego.

Jeżeli kandydat otrzyma z egzaminu dwie noty niedostateczne, czy to z ustnego czy pisemnego, czy z obydwu razem, zostanie reprobowany i musi się zgłosić do egzaminu w następnym roku. Kandydat dwa razy reprobowany nie może być dopuszczony do ponownego egzaminu i traci posadę katechety.

Na podstawie pomyślnie złożonego egzaminu otrzymuje kandydat dekret, uznający go za uzdolnionego do nauczania religji w szkołach powszechnych wzgl. średnich ze stopniem: „chlubnie uzdolniony“, „dobrze uzdolniony“ i „uzdolniony“ zależnie od wyniku egzaminu.

9) Doktorzy z całej teologii, autorowie poważnych prac naukowych, kandydaci z egzaminem konkursowym, złożonym cum laude, mogą według uzuania Ordynariusza być poddani egzaminowi uproszczonemu, lub zupełnie od niego zwojnieni,

10) Najbliższy egzamin odbędzie się w październiku 1934 r.; dokładniejszy termin będzie podany później. Obowiązani są do niego wszyscy katecheci szkół powszechnych i średnich zamianowani po synodzie.

Tezy egzaminu ustnego:

a) z dogmatyki

1. Objawienie Boskie, nawet tajemnic, jest możliwe i dla człowieka bardzo pożyteczne. „Boskiemu objawieniu należy przypisać, że to, co w rzeczach Bożych ludzkiemu rozumowi nie jest przez się niedostępne, w dzisiejszym także stanie rodu ludzkiego przez wszystkich, dokładnie, z silną pewnością, i bez przymieszki jakiegokolwiek błędu może być poznane“. (Conc. Vat. sess. 3. cap. 2). 2. „Zewnętrzne objawienia dowody...

i to przede wszystkim cuda i proroctwa, są najpewniejszymi znakami Boskiego objawienia i są do poznania wszystkich dostosowane". (Con. Vat. sess. 3. cap. 3). 3. Chrystus Pan stwierdził swe posłannictwo wieloma cudami, i historyczna, filozoficzna i teologiczna prawda tych cudów nie ulega wątpliwości. Największym zaś cudem stwierdzającym boskość religii chrześcijańskiej jest zmartwychwstanie Chrystusa. 4) Jezus Chrystus ustanowił Kościół św., aby prowadził ludzi do nieba. „Poza Kościołem niema zbawienia". 5. Najwyższą władzę nad całym Kościołem tj. prymat powierzył Chrystus św. Piotrowi. 6. Św. Piotr będzie miał z ustanowienia Boskiego następców w prymacie jak długo będzie istniał Kościół. Następcą św. Piotra w prymacie jest Biskup rzymski. 7. Papież, kiedy ex cathedra przemawia, jest nieomylnym. Przedmiotem nieomylności są nie tylko prawdy objawione, ale też i nauki i fakta, które z prawdami objawionymi są tak ściśle związane, że gdyby sąd Kościoła w ich ocenie nie był nieomylnym, same prawdy objawione byłyby w swym istnieniu zachwiane. 8. Zasada rozłączenia Kościoła od państwa jest fałszywa i szkodliwa. 9. Księgi zawarte w Kanonie Ksiąg św. Trydenckim, spisane pod natchnieniem Ducha św. mają Boga za autora. 10. Źródłem poznania nauki objawionej nie jest samo Pismo św. ale i Tradycja. 11. Dogmat katolicki, jego stałość i rozwój. 12. Wiara w pojęciu katolickim a modernistycznym. 13. Przedmiot materialny i formalny wiary. 14. Przymioty wiary: nadnaturalność, niewidoczność, niezmiennność, powszechność. 15. Analiza psychologiczna aktu wiary. 16. Zadanie łaski, rozumu i woli przed aktem wiary, w czasie aktu wiary i po akcie wiary. 17. Boga naturalnem światłem rozumu z rzeczy stworzonych napewno poznać można; poznanie to może być tylko pośrednie; stąd wszystkie teorie, które chcą dojść do poznania Boga drogą bezpośredniego rozumowego poznania czy też poznania instyktowego albo zmysłowego, są błędne. 18. Panteizm w jakiegokolwiek formie pojęty należy odrzucić. 19. Bóg nie chce zła ani fizycznego ani moralnego dla zła jako takiego (per se); zła fizycznego może chcieć dla wyższego celu (per accidens), a grzech może tylko dopuścić (permittit). 20. Pismo św. jasno i wyraźnie poucza, że w Bogu są trzy osoby w jednej naturze. 21. Trójca Przenajśw. jest prawdą, której rozum bez objawienia poznać, ani po objawieniu zrozumieć i udowodnić nie może: nie sprzeciwia się jednak rozumowi. 22. Sam Bóg stworzył świat z niczego; sam go też Swą wszechmocą utrzymuje w trwaniu. 23. „Wszystko, co Bóg stworzył, swą Opatrznością strzeże i kieruje". (Conc. Vat. sess. III. cap. 1). 24. Istnienie, istota i skutki grzechu pierwotnego. 25. Chrystus zadośćuczynił sprawiedliwości Boskiej za grzechy nasze i wysłużył nam potrzebne łaski do zbawienia. 26. Cztery przywileje Matki Najśw. Kościół dogmatycznie określił, a mianowicie: Jej Boskie Macierzyństwo, Panieństwo, wolność od jakiegokolwiek grzechu, Niepokalane Poczęcie. 27. Do wszystkich uczynków zbawczych, nawet do początku wiary, potrzebna jest wewnętrzna nadprzyrodzona łaska uczynkowa oświecenia rozumu i poruszenia woli. 28. Bóg daje wszystkim ludziom łaski potrzebne do zbawienia, w szczególności: sprawiedliwym, grzesznikom, niewiernym. 29. Istnieje siedm Sakramentów Nowego Testamentu. Sakramenta udzielają łaski same przez się (ex opere operato) zawsze i wszystkim, którzy nie stawiają łasce przeszkody; są więc prawdziwymi narzędziami łaski. 30. „W Najśw. Sakramencie Eucharystji zawiera się prawdziwie, realnie i substancjalnie ciało i krew razem z duszą i bóstwem Pana naszego Jezusa Chrystusa. (Conc. Trid. sess. XIII. cap. 1). 31. „Przez konsekrację chleba

i wina dokonuje się przemiana chleba w substancję ciała Chrystusa Pana naszego i substancji wina w substancję krwi Jego". (Conc. Trid. sess. XIII. cap. 4). 32. Msza św. jest bezkrwawą ofiarą Nowego Zakonu, w której ofiaruje się Bogu ciało i krew Jezusa Chrystusa pod postaciami chleba i wina. 33. Chrystus dał władzę Kluczków Kościołowi, mocą której Kościół może odpuszczać lub zatrzymywać wszystkie grzechy. Władza Kluczków bywa wykonywana na sposób władzy sędziowskiej. 34. Spowiedź jest z ustanowienia Bożego dla tych, którzy pochrzcili św. zgrzeszyli, konieczne do zbawienia potrzebna. 35. Żal doskonały i mniej doskonały. 36. Małżeństwo chrześcijańskie jest Sakramentem Nowego Zakonu. Małżeństwo ważne zawarte nie może być rozerwane. 37. Istnieje czyściec; „duszom tam zatrzymanym można pomóc wstawienictwami wiernych". (Conc. Trid. sess. XXV. de purg.). 38. Istnieje piekło, miejsce kar wiecznych, dokąd dostają się dusze schodzące w grzechu ciężkim z tego świata. 39. Najważniejsze nowsze prace dogmatyczne.

b) z filozofji

1. Dusza jest substancją nie zupełną, pojedynczą, duchową, nieśmiertelną. 2. Jak i kiedy łączy się dusza z ciałem? 3. Indywidualność duszy (metempsychoza niedorzecznością). 4. Spirytyzm. 5. Hipnotyzm. 6. Odczytywanie myśli ludzkiej. 7. Instynkt a rozum. 8. Wolność woli. 9. Determinizm w każdej formie należy odrzucić. 10. Najważniejsze nowsze prace z zakresu filozofji chrześcijańskiej.

c) z teologii moralnej

1. Cel człowieka. Błędne teorje o celu człowieka. 2. Najwyższa norma moralności. Błędne teorje o normie moralności. 3. Składniki czynów ludzkich. 4. Prawo jako norma moralności. 5. Istota i podział sumienia. 6. Znaczenie łaski dla życia moralnego. 7. Istota doskonałości chrześcijańskiej. 8. Grzech, jego istota, powstanie i rodzaje. 9. Obowiązki wynikające z cnót teologicznych. 10. Grzechy przeciwne cnotom teologicznym. 11. Znaczenie ciała w świetle wiary i obowiązki względem ciała. Sport ze stanowiska etyki. 12. Cnoty kardynalne i grzechy im przeciwne. 13. Obowiązki względem państwa. 14. Obowiązki względem Kościoła. 15. Nacjonalizm w świetle etyki. 16. Wojna w świetle etyki. 17. Chrześcijańskie zasady życia państwowego na podstawie listu J. E. Min. Kardynała Hlonda. 18. Najważniejsze nowsze prace z zakresu etyki katolickiej.

d) z socjologii

1. Kwestja własności prywatnej. 2. Encyklika Rerum novarum Leona XIII. 3. Encyklika Quadragesimo anno Piusa XI. 4. Najważniejsze nowsze prace poświęcone kwestji społecznej.

e) z historii Kościoła

1. Najważniejsi historycy Kościoła obcy i polscy. 2. Źródła historii kościelnej. 3. Przyczyny szybkiego wzrostu Kościoła i przeszkody tamujące ten wzrost. 4. Ojcowie i Doktorowie Kościoła. 5. Rozszerzenie się Kościoła w Europie po r. 313. 6. Charakterystyka średniowiecza. 7. Wyprawy krzyżowe. 8. Scholastyka i mistyka. 9. Szkolnictwo i nauczanie kościelne. 10. Zakony i ich znaczenie w dziełach Kościoła. 11. Walki władców świeckich o supremację nad Kościołem. 12. Kościół a herezje. 13. Kościół

a mahometanizm. 14. Kościół a luteranizm i anglikanizm. 15. Kościół a Józefinizm i Gallikanizm. 16. Kościół a masoneria, socjalizm i komunizm. 17. Modernizm i nowoczesne błędy religijne. 18. Państwo kościelne, powstanie i dzisiejszy stan. 19. Obecny stan Kościoła św. pod względem powszechności, apostołskości, jedności i świętości. 20. Misje katolickie i ich stan obecny. 21. Literatura i sztuka kościelna. 32. Stanowisko i znaczenie papieża w dziejach Kościoła. 23. Akcja społeczna Kościoła w czasach ostatnich. 24. Początki Kościoła w Polsce. 25. Ważniejsze Synody w Polsce przedrozbiorowej. 36. Nawrócenie Rusi i Litwy. 27. Reformacja w Polsce. 29. Próby zjednoczenia Kościoła wschodniego z Kościołem św. (na ziemiach polskich). 29. Dążności w Polsce do kościoła narodowego. 30. Zakony polskie. 31. Obecna organizacja Kościoła w Polsce. 31. Konkordat Polski ze Stolicą Apostolską. 33. Literatura teologiczna i sztuka kościelna w Polsce. 34. Historia diecezji Tarnowskiej.

f) z Pedagogiki i Katechetyki

1. Natura dziecka pod względem przyrodzonym i nadprzyrodzonym. 2. Wychowanie fizyczne. 3. Wychowanie intelektualne. 4. Wychowanie moralne (kształcenie charakteru). 5. O wychowawcach. 6. Metoda nauczania: Historji Biblijnej. 7. Metoda nauczania: Katechizmu. 8. Metoda nauczania: Historji Kościelnej. 9. Metoda nauczania: Śpiewu Kościelnego. 10. Metoda nauczania: Dogmatyki i Etyki. 11. Plan lekcji i materiał naukowy pojedynczej lekcji. 12. Forma nauczania. 13. Stopnie katechezy. 14. Uzmysłowanie nauki. 15. Koncentracja nauki. 16. Ocena lekcji. 17. Przygotowanie do I. Spowiedzi św. 18. Przygotowanie do I. Komunii św. 19. Przygotowanie do Bierzmowania. 20. Konieczne przymioty Katechety. 21. Stosunek Katechety do Proboszcza, Nauczycielstwa i Rodziców. 22. Zadania duszpasterskie Katechety. 23. Encyklika Piusa XI o chrześcijańskim wychowaniu młodzieży. 24. Wychowanie państwowe. 25. Nowsze kierunki nauczania w szkole (ze specjalnem uwzględnieniem szkoły pracy w nauczaniu religji. 26. Ustawy i rozporządzenia państwowe dotyczące nauki religji. 27. Nowsza ważniejsza literatura pedagogiczna i katechetyczna.

Przypomnienie przepisów liturgicznych

Stosownie do obowiązujących przepisów liturgicznych polecamy, aby tabernaculum, w którym przechowuje się Najśw. Sakrament, było otoczonem konopeum t. j. zasłoną z materji.

Również przypominamy obowiązek używania specjalnej pateny przy udzielaniu Komunii św. wiernym.

Podział dochodów stuły pomiędzy Księdza Proboszcza i Wikariusza

Wiadomo, że ciężki kryzys gospodarczy i jego smutne następstwa w bardzo dołkliwy sposób dają się we znaki ogółowi Księży Proboszczów, tak że śmiało można twierdzić, że obecnie ogół Księży Proboszczów, często nawet na tak zwanych probostwach lepszych, materialnie gorzej jest sytuowany niż ogół Księży Wikarych.

Nasza troska biskupia nie pozwala Nam pozostawić tej sprawy jej własnemu rozwojowi, dlatego niniejszem zarządzamy zmianę niektórych postanowień 74. Statutu djecejalnego, a mianowicie:

1. Księża Wikarzy nadal płacić będą Ks. Proboszczowi za wikt na plebanji 40 zł. miesięcznie. Jeżeli jednak w którym miesiącu część dochodów stuły przypadająca Ks. Wikaremu nie wyniesie 40 zł., Ks. Proboszcz może sobie pokryć brakującą kwotę z nadwyżek ponad 40 zł. uzyskanych w miesiącach lepszych, to jest w miesiącach, które przyniosły Ks. Wikarjuszowi więcej niż 40 zł.

Gdyby jednak te nadwyżki nie wyrównały braków do kwoty 40 zł. miesięcznie, Ks. Wikary z własnej kieszeni za wikt nic nie dopłaca.

2. Do podziału dochodów stuły należy brać tę sumę, jaka pozostanie po potrąceniu przepisanych wydatków.

Do wydatków tych należą: a) część przypadająca dla służby kościelnej, jeżeli ona nie pobiera swoich należności wprost od stron, b) należność za użycie paramentów i światła przypadająca kasie kościelnej, c) stypendjum mszalne pogrzebowe za Mszę św. czytana 3 zł., za śpiewaną 6 zł.

3. Jeżeli stronom Ks. Proboszcz zakredytował świadczenie stułowe, Ks. Wikary nie może żądać, by Ks. Proboszcz z własnej kieszeni anticipando wypłacił mu ewentualne nadwyżki ponad 40 zł. miesięcznie.

4. W innych punktach niezmienionych niniejszem postanowieniem obowiązuje nadal w całej pełni Statut 74.

5. Postanowienie niniejsze będzie obowiązywało od dnia 1 stycznia 1934 r. aż do czasu poprawy obecnych ciężkich warunków gospodarczych.

Pragniemy gorąco, by P. T. Duchowieństwo pamiętało zawsze o tem, że wszyscy jesteśmy pracownikami w Winnicy Tego Samego Pana, który za gorliwą pracę kapłańską po Bożemu sowicie płaci bez względu na zapłatę ziemską, doczesną.

Uiszczanie podatków, opłat i świadczeń

Coraz częściej zdarzają się przykre wypadki, że przy wakansie probostwa czyto przez przeniesienie się beneficjanta na inne probostwo czy przez śmierć beneficjanta pozostają długi z niezapłaconych podatków i różnych świadczeń sięgające nieraz nawet bardzo znacznych sum.

Często także całymi latami zalegają beneficjanci z zapłatą podatków i do tego, że Władze skarbowe na majątku plebańskim hipotekują zaległe należności wraz z procentami i karami, co w skutkach może doprowadzić do przymusowej sprzedaży dobra plebańskiego.

Nie potrzebujemy chyba podkreślać, iż tego rodzaju wypadki ogromną przynoszą szkodę Kościołowi i duchowieństwu i z natury rzeczy muszą utrudniać pracę kapłańską i duszpasterską, a to z różnych powodów aż nadto widocznych.

Rozumiemy, że przy dzisiejszych ciężkich warunkach gospodarczych i niebywałym kryzysie, który wszystkim daje się we znaki, terminowe wywiązywanie się z tych zobowiązań natrafia bardzo często na wielkie trudności, lecz z drugiej strony nie możemy dopuścić, by z tego powodu kurczyło się dobro kościelne.

Dlatego postanawiamy:

1. P. T. Księża Dziekani, przesyłając podania P. T. X. X. Proboszczów swego dekanatu na wakujące probostwo, wyraźnie mają zaznaczyć w swoim piśmie konkomitującym, a to na podstawie okazanego urzędowego poświadczenia zapłaty, czy petent uiścił ostatnią ratę przypadłych już do zapłacenia podatków; opłat i świadczeń. Jeżeli w liście konkomitującym szczegół ten nie będzie wyraźnie podniesiony, podanie petenta nie będzie in merito rozpatrywane.

2. P. T. Księża Dziekani w swych sprawozdaniach z wizytacji probostw swego dekanatu wyraźnie będą zaznaczać przy poszczególnych parafjach, czy P. T. Ksiądz Proboszcz uiścił już ostatnią ratę przypadających już do zapłacenia podatków, danin i świadczeń — również na podstawie okazanego urzędowego potwierdzenia zapłaty.

Udotowanie służby kościelnej

W związku z rozporządzeniem L. 1762. w Kurendzie III. z roku 1927 str. 6. wzywamy P. T. Księży Proboszczów, by nam za pośrednictwem Księży Dziekanów donieśli do dnia 1 lutego 1934 r., czy i co uczynili dotychczas w swoich parafjach w sprawie udotowania służby kościelnej częścią gruntu plebańskiego.

Jeżeli dotychczas sprawa ta nie została przeprowadzona, polecamy przedstawić nam odpowiednie wnioski, a tymczasem przyjąć z pomocą służbie kościelnej oddaniem jej w dzierżawę odpowiedniej części gruntu probostw bez wynagrodzenia z zastrzeżeniem jednak, że wydzierżawiający płacić będzie z części wydzierżawionej wszelkie podatki i daniny i przedłożyć nam odnośny kontrakt w 2 egzemplarzach do zatwierdzenia.

P. T. Księża Dziekani przedłożą nam sprawozdanie P. T. Księży Proboszczów i kontrakty ze swoją opinią.

Zasadnicze orzeczenie w sprawie opłacania służby kościelnej w Kasie Chorych.

Od kilku lat ciągnie się niewyjaśniona sprawa czy, proboszczowie mają odpowiadać własnym majątkiem, jak tego chcą Kasa Chorych, Starostwo i Województwo, za ubezpieczenie służby kościelnej.

Poniżej podajemy do wiadomości wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego w sprawie X. Dziekana Ślęzyka z Wielopola.

Najwyższy Trybunał Administracyjny

L. Rej. 3901/31.

Odpis.

Najwyższy Trybunał Administracyjny pod przewodnictwem Sędziego Dr. Rappego, w obecności Sędziów: Dra Barnaczka, Dra Rybarzewskiego, przy udziale urzędnika Sekretariatu Prawniczego Rużemskiego, jako prokolaną w sprawie Ks. Józefa Ślęzyka, proboszcza i dziekana w Wielopolu skrzyńskim, przeciw orzeczeniu Urzędu Wojewódzkiego Krakowskiego z dnia 4 lutego 1931 L. OS. IV. 246/2/30 w przedmiocie obowiązku ubezpieczenia organisty i kościelnego, wobec niezgłoszenia przez strony wyraż-

nego wniosku o przeprowadzenie rozprawy w myśl art. 72 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. Poz. 806 Dz. Ust. na posiedzeniu niejawnym, po rozpatrzeniu aktów sprawy: *uchyla zaskarżone orzeczenie jako niezgodne z ustawą i zarządza zwrot wniesionej opłaty.*

P O W O D Y

Zarząd Powiatowy Kasy chorych w Dębicy listami płatniczymi z 12 grudnia 1929 r. i z 20 czerwca 1930 orzekł, że Aleksander Świętoń, organista w Wielopolu i Karol Śliwa, kościelny w Wielopolu podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby i zobowiązał Ks. Józefa Ślęzyka, proboszcza w Wielopolu, do zapłacenia składek ubezpieczeniowych w kwocie 494 Zł 38 gr. za czas od 1-go stycznia 1927 do 31 listopada 1929 i w kwocie 14 Zł 13 gr. za miesiąc czerwiec 1930 r. Starosta w Ropczycach decyzją z 9 sierpnia 1930 r. L. XII. 466 nie uwzględnił odwołania Ks. Ślęzyka od powyższych list płatniczych a Urząd Wojewódzki w Krakowie orzeczeniem z 4 lutego 1931 r. L. O. S. IV. 246/2/930 wydanem w załatwieniu dalszego odwołania Ks. Ślęzyka, zatwierdził decyzję Starosty.

Na to orzeczenie Urzędu Wojewódzkiego wniósł Ks. Ślęzyk skargę do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, którą następnie — podaniem z 24 grudnia 1932 r. podtrzymał w myśl art. 115 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 27 października 1932 r. p. 806 Dz. Ust.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył co następuje:

Urząd Wojewódzki zaznaczył w zaskarżonym orzeczeniu, że w myśl reskryptów Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z 22 września 1926 r. Nr. 3811 U III z 17 stycznia 1928 L. 270 U. III. Oraz Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 14 grudnia 1924 roku L. 10228 i zgodnie z przepisem § 12 ustawy konkurencyjnej w brzmieniu ustalonym ustawą z 20 sierpnia 1905 (gal. Dz. Ust. Kr. Nr. 100) pracodawcą służby kościelnej jest każdorazowy proboszcz, a za tem na nim ciąży obowiązek zgłaszania służby kościelnej do Kasy Chorych i jest on wobec tejże Kasy odpowiedzialny za składki ubezpieczeniowe, pokrywać się mające z dochodów kościelnych, względnie z datków konkurencyjnych.

Skarżący wywodzi w skardze, że pracodawcą służby kościelnej nie jest proboszcz, lecz kościół, względnie gmina parafjalna. a proboszcz działa jedynie w imieniu tejże gminy względnie w imieniu kościoła, jako ich zastępca i z tego powodu osobiście t. j. swoim majątkiem nie odpowiada za składki ubezpieczeniowe.

Urząd Wojewódzki w odpowiedzi na skargę podnosi, że proboszcz nie tylko przyjmuje służbę kościelną, lecz także kieruje jej pracą.

W związku z tem stwierdzić przedewszystkiem należy, że osoba, przyjmująca osoby inne do pracy, a nawet kierująca ich pracą, przez to samo jeszcze nie staje się ich pracodawcą. W ustawie o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby, z 19 maja 1920 (p. 272 Dz. Ust.) nie określono istoty pojęcia pracodawcy. Przyjąć wobec tego należy, że pracodawca ma w tej ustawie na myśli pracodawców w znaczeniu zwyczajnem, a zatem osoby które na swój rachunek i na swoje ryzyko zatrudniają pracowników. Obojętnem jest przytem, czy dana osoba sama przyjmuje pracowników i czy kieruje ich pracą, czy też działa za pośrednictwem swoich zastępców, względnie

pełnomocników. Skarżący mógłby być wobec tego osobiście uważany za pracodawcę organisty Świętonia i kościelnego Śliwy tylko w tym razie, gdyby pracownicy byli zatrudnieni na jego koszt i ryzyko. Do uznania, że ten warunek jest spełniony, brak jednak podstawy. W szczególności nie mogą być w tym względzie za podstawę uważane postanowienia § 12 ustawy z 15 sierpnia 1866 (gal. Dz. Ust. Kraj. Nr. 25) w brzmieniu ustalonym powołaną w zaskarżonym orzeczeniu ustawą z 20 sierpnia 1905, ponieważ w tych postanowieniach określono dla wydatków na utrzymanie służb kościelnych źródła specjalne, odrębne od prywatnego majątku proboszcza. Gdy zaś skarżącego zobowiązano osobiście do płacenia składek ubezpieczeniowych, należało uchylić zaskarżone orzeczenie jako niezgodne z ustawą.

Zwrot opłaty od skargi opiera się na art. 95 rozporządzenia z 27 października 1932 r. (p. 306 Dz. Ust.).

Warszawa, dnia 25 kwietnia 1933 r.

Podpisy: *Dr. Rappe, Dr. Bernarczek, Dr. Rybarzewski.*

Najwyższy Trybunał Administracyjny.

Do Ks. Józefa Ślęzyka, proboszcza
i Dziekana w Wielopolu Skrzyńskim.

Do rąk pełnomoc. adwokata

Dr. Brunona Krisego

w Ropczycach

Przesyła Ks. Dziekanowi jako skarżącemu powyższy wypis wyroku.

Zwrot opłaty skuteczni Izba Skarbowa w Krakowie do rąk skarżącego.

Warszawa, 2 maja 1933 r.

PREZES

podpis nieczytelny w. r.

Członek Sekretariatu

podpis nieczytelny w. r.

Zjazd Księży Moderatorów z całej Polski

W dniach 11 i 12 stycznia 1934 r. odbędzie się w Warszawie pod protektorem JE. Ks. Kardynała Kakowskiego Zjazd Księży Moderatorów z całej Polski. Poza nabożeństwem inauguracyjnym i konkluzyjnym program przewiduje: 1) dwa zebrania plenarne, z następującymi referatami: ks. Sopuch T. J. „Metodyka pracy sodalicyjnej”, Ks. Dr. St. Bross „Sodalicja a Akcja Katolicka”, ks. Dr. Rostworowski „Sodalicje młodych”, ks. R. Moskała T. J. „Sodalicje wobec ruchu rekolekcyj zamkniętych”. 2) Zebrania czterech sekcji: sekcja Sodalicii męskiej z referatami: JE. Ks. Biskupa W. Dymka „Kształcenie sodalisów do współżycia z aktualnym życiem Kościoła”, ks. Franciszka Kwiatkowskiego T. J. „Niebezpieczeństwa grożące Sodalicjom i sodalisom z zewnątrz”, Sekcja Sodalicii Pań z referatem ks. J. Rostworowskiego T. J. (temat podamy później) i ks. Dra Wł. Lewandowicza na temat: „Nowe prądy w życiu kobiecym a Sodalicje”, Sekcja Sodalicii uczniów z referatem ks. J. Winkowskiego „Metodyka pracy w Sodalicjach młodzieży męskiej”, ks. dr. K. Thulie: „Problem sportów i rozrywek a Sodalicje”, Sekcja Sodalicii uczennic z referatem ks. J. Kruppika: „Praca Sodalicyjna wobec nowych prądów wychowawczych młodzieży żeńskiej”; ks. J. Chrzęszcza „Metodyka pracy sodalicyjnej nad młodzieżą żeńską”. Prócz tego odbędzie się ewentualne zebranie ogólne, celem ustalenia wniosków i rezolucyj.

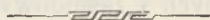

Program i czas obrad będzie tak rozłożony, że uczestnicy będą mogli brać udział we wszystkich obradach i ewentualnie wysłuchać wszystkich referatów.

Komitet stara się o zabezpieczenie dla przyjezdnych Księży odpowiedniego mieszkania i utrzymania. Koszta utrzymania wraz z mieszkaniem wynosić będą około 20 zł, samo mieszkanie bez utrzymania około 10 zł. Komitet stara się również o uzyskanie możliwie największych zniżek kolejowych.

Zgłoszenia na Zjazd należy kierować pod adresem: Ks. Dr. W. Rostowski, Warszawa Dziekanja 4, albo ks. R. Moskała T. J. Kraków, Mały Rynek 8.

Komitet będzie służył swą pomocą w sprawie mieszkania i utrzymania tylko tym Przew. Księżom, którzy zgłoszą swe uczestnictwo do 15 grudnia br.

Krajowe Zakłady Opieki Społecznej

Z dniem 30 września 1933 r. przeniosło Starostwo Krajowe Pomorskie wszystkie istniejące na Pomorzu krajowe szkoły specjalne a mianowicie: Szkołę dla Głuchoniemych, Szkołę Specjalną dla dzieci umysłowo — upośledzonych i Szkołę specjalną dla małoletnich moralnie zaniedbanych do Krajowych Zakładów Opieki Społecznej w Wejherowie.

Wymienione zakłady urządzone są wzorowo, higienicznie i dostosowane pod każdym względem do nowoczesnych wymagań szkolnictwa specjalnego; położone są w powiecie morskim w okolicy zdrowej i lesistej. Położenie i okolica wywierająca dodatni wpływ na zdrowie i usposobienie wychowanków. Kierownictwo poszczególnych szkół spoczywa w rękach wyszkolonych fachowców — nauczycieli i wychowawców, — co daje gwarancję dobrych wyników szkolenia.

Szkoły połączone są internatami (każda szkoła oddzielnie). Dzieci oprócz nauki szkolnej korzystają z bezpłatnej opieki lekarzy specjalistów. Opłaty za wychowanków nie są wysokie, ponieważ szkoły te nie są obliczone na zysk. Likwiduje się tylko własne koszty.

Warunki przyjęcia do poszczególnych szkół są następujące:

1) Do szkoły dla głuchoniemych:

a) wiek 7 — 14 lat,

b) zdolność do pobierania nauki w zakładzie dla głuchoniemych,

c) wypełnienie kwestionariusza lekarskiego,

d) zobowiązanie do ponoszenia kosztów utrzymania (c i d według załączonych wzorów).

2) Do szkoły specjalnej dla umysłowo — upośledzonych dzieci, u których pobieranie normalnej nauki szkolnej jest bezskuteczne wzgl. niemożliwe:

a) wiek 6 — 14 lat,

b) wypełnienie kwestionariusza lekarskiego,

c) zobowiązanie do ponoszenia kosztów utrzymania (b i c według załączonych wzorów).

3) Do szkoły dla nieletnich wychowanków, przekazanych przez sąd, władze rodziców lub opiekunów na wychowanie zapobiegawcze wzgl. przymusowe:

- a) wiek 6 — 14 lat, oraz starszych do 18 roku życia celem wykształcenia zawodowego w warsztatach rzemieślniczych i to: szewskim, stolarskim, krawieckim, introligatorskim, drukarskim, rzeźnickim, piekarskim, ślusarskim, szczotkarskim, koszykarskim, fryzjerskim, i innych.
- b) świadectwo lekarskie, że odnośny małoletni wolny jest od wszelkich chorób zakaźnych.
- c) zobowiązanie do ponoszenia kosztów utrzymania (według załączonego wzoru).

Obecnie w wymienionych wyżej szkołach wolnych jest po kilkanaście miejsc.

Podając powyższe do wiadomości, proszę uprzejmie o powiadomienie zainteresowanych, a mianowicie: wydziały opieki społecznej, inspektorów szkolnych, kierowników szkół, opiekunów społecznych i zawodowych, by wnioski o przyjęcie dzieci, nienadających się do pobierania normalnej nauki szkolnej, kierowali w porozumieniu z ich rodzicami, wzgl. opiekunami do Starostwa Krajowego Pomorskiego w Toruniu.

Bliższych informacji i szczegółów udziela na żądanie zainteresowanych każdego czasu Starostwo Krajowe Pomorskie w Toruniu.

Zaznacza się, że Dyrektorem Krajowych zakładów Opieki Społecznej i zarazem dyrektorem Zakładu wychowawczego jest ks. Niklewski, Kierownikiem szkoły dla głuchoniemych jest ks. Bartel.

Rekolekcje dla Kapłanów

W Domu rekolekcyjnym OO. Jezuitów w Dziedzicach na Śląsku odbędą się rekolekcje dla kapłanów. Początek dnia 19 lutego o godz. 19-tej wieczorem, zakończenie nastąpi dnia 23 lutego o godz. 7-mej rano.

Rekolektanci mogą korzystać z pięknego i rozległego parku; nadto przysługuje im w drodze powrotnej 50% zniżka kolejowa.

Zgłoszenia jak najwcześniejsze należy kierować pod adresem:

OO. Jezuici, Dziedzice, Śląsk.

Eucharystyczne duszpasterstwo wśród młodzieży

Ruch Akcji katolickiej wśród dzisiejszego społeczeństwa koniecznie rozpocząć potrzeba od ruchu organizacyjnego wśród dzieci. Jeżeli nie rozpoczniemy już dzieci szkolnych systematycznie kształtować na katolików czynu — to cała Akcja katolicka wiecznie wisieć będzie w powietrzu. Tak trafne i bardzo słuszne zdanie wypowiedział współczesny obserwator, kapłan-społecznik.

Dzisiaj po duszę młodzieży wyciągają się dziesiątki rąk. A tyle wśród nich rąk liberalnych, zwodniczych, nawet przewrotnych i złych. Wobec tego musimy młodzieży podać światło niegasnącej prawdy i niewysychające źródło siły aby mogła poznać swą drogę życia i bronić się przed wrogiem.

Eucharystyczny Chrystus Król jedynie potrafi pociągnąć dziecięcą duszę, oświecić nadprzyrodzonym światłem i natchnąć hartem męstwa św. młodzieniaszka Stanisława.

Organizacja więc, która ma na celu szerzenie eucharystycznego królestwa Chry-

stusa wśród serc młodzieńczych — to nie tylko wielka i wzniosła, lecz prawdziwie dzisiaj bardzo konieczna.

Krucjata Eucharystyczna od zarania młodości uczy dzieci ofiarnej miłości dla Serca Jezusa, kształtuje w nabywaniu angielski cnót i nakazuje opanowywać złe pędy i namiętności. Krucjata wyrabia i hartuje dusze dzieci. Uczy je odporności na złe wpływy. Przygotowuje dzieci do katolickich stowarzyszeń starszej młodzieży.

W Polsce Krucjata liczy już 65. 000 zorganizowanej dziatwy. Całą „ideologię Krucjaty, ustawy i obowiązki, sposób założenia i prowadzenia, ceremonjał przyjęcia zawiera: „Przewodnik Krucjaty Eucharystycznej“ (br. 1 zł. opr. 2 zł.), który nabyć można w *Wydawnictwie Ks. Jezuitów, Kraków Kopernika 26.*

„Hostja“ (dwumiesięcznik) ma na celu szerzenie ruchu eucharystycznego wśród młodzieży.

Hostja podaje liczne wskazówki, jak kształtować i wychowywać dzieci w miłości eucharystycznego P. Jezusa.

Hostja w wielkiej ilości gromadzi przykłady wzięte z życia dzieci czy też przystosowane do dzieci.

Hostja zaznajaia z ruchem eucharystycznym młodzieży w Polsce i za granicą.

Hostja podaje liczne fotografie Kół Krucjaty i Ministrantów.

Hostje winien abonować każdy kapłan, choćby nie prowadził Krucjaty, bo znajdzie w niej obfity materiał do przemówień w szkole, kościele i na zebraniach.

Hostja od stycznia 1934 wychodzić będzie w powiększonej objętości, bo 40 stron druku (dotąd 32 strony) a cena prenumeraty pozostanie ta sama t. j. 2 zł. rocznie z przesyłką. Zamawiać należy w *Wydawnictwie Ks. Jezuitów, Kraków, Kopernika 26.*

Z wydawnictw.

W opracowaniu przez Ks. Fr. Nowakowskiego, Dyr. Diec. U. Ż. R. w Włocławku wyszła świeżo z druku „*Księgowość Żywego Różańca*“.

Księgowość ta stanowi komplet druków niezbędnych dla prawidłowego prowadzenia w każdej parafii Żywego Różańca.

Niektóre z tych ksiąg nadają się nie tylko dla Żywego Różańca. Naprz. Księga Członków Żyw. Róż. może służyć także i jako Księga Członków Bractwa Różańcowego.

Księga Kasowa Główna jest tak porubrykowana, że ta jedna Księga zarazem służy do zapisywania wpływów i wydatków 1-o dla Żyw. Róż., 2-o dla Bractwa i 3-o dla kościoła (tacka, ofiary, i wydatki kościelno-parafjalne).

Księgi te mają wygląd estetyczny, oprawne ozdobnie w płótno ang., z odpowiednimi nadrukami, papier b. dobry. Cena ich także b. przystępna, biorąc pod uwagę gatunek papieru i staranne wykonanie.

Następujące więc księgi i druki są do nabycia:

1. Księga Członków Ż. R.	5.00
2. Księga Kasowa Główna	5.00
3. Kartoteka (teczka)	0.30
4. Karta do kartoteki (1 szt.)	0.03

5. Lista kontroli miesięcznej	0.03
6. Księga ogólnej kontroli wpłat Kólek	1.00
7. Księga zebrań (protokularz)	2.00
8. Dyplom Zelatorski	0.30

Powyższe księgi i druki można nabywać w *Instytucie Wydawnictw Różańcowych* Karnkowo, p. Lipno Warsz.

Ks. Fr. Felczyński Mag. św. Teol. „Juxta crucem” *Kapłańska Droga Krzyżowa* Nakładem B-ci Detrychów w Płocku 1933 r.

„Kapłańska droga krzyżowa zawiera krótkie rozważania Męki Pańskiej w poszczególnych jej stacjach, zastosowane do potrzeb naszych kapłańskich dusz. Cena broszurki 50 gr.

Zmiany wśród Duchowieństwa

Instytuowani: ks. Władysław Strzępek, administrator w Binarowej, na probostwo tamtejsze; ks. Jan Łoniowski, proboszcz w Ostrowach Tuszowskich, na probostwo w Dobrkowie.

Ks. Prof. Henryk Weryński otrzymał na Uniwersytecie Jagiell. Stopień Magistra Teologii.

Ks. Dominik Litwiński mianowany administratorem w Ostrowach Tuszowskich.

Ks. Ludwik Bialek przeznaczony na wikarego do Bolesławia.

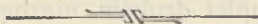
Ks. Ludwik Musiał przeniesiony z Uszwi do Jurkowa k/Tarnowa.

Ks. Juljusz Suchy przeniesiony z Bolesławia do Biecza.

Zmarł:

Ks. Stanisław Mazur, wikariusz w Bieczu, ur. 1907, wyświęcony w 1932, zmarł 24 listopada. Zapisany do Stow. wzaj. modłów.

R. i. p.!

W Tarnowie, dnia 15 grudnia 1933.

Ks. Roman Sitko
kanclerz

† **FRANCISZEK, Bp.**